

Sygn. akt VIII U 233/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2017 r. w Gliwicach

sprawy J. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie właściwego ustawodawstwa

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 9 kwietnia 2015 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt VIII U 233/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że J. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od dnia 1 lipca 2000r. do dnia 31 stycznia 2004r., od 1 listopada 2005r. do 28 lutego 2013r.

W uzasadnieniu ZUS wskazał, że w okresie od 1 lipca 2000r. do 28 lutego 2013r. odwołujący posiadał uprawnienie do prowadzenia działalności gospodarczej. Decyzjami z dnia 27 września 2012r., 30 stycznia 2013r. i 19 marca 2013r. oddziały ZUS w C., R. i S. stwierdziły brak obowiązku podlegania przez J. G. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umów o pracę nakładczą i umowy zlecenia, w okresach: od 1 września 2006r. do 11 marca 2008r., od 12 marca 2008r. oraz od 1 stycznia 2006r. do 30 kwietnia 2007r. Z kolei pismem z dnia 30 lipca 2014r. organ rentowy poinformował odwołującego, iż w okresie od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r. nie podlegał on ubezpieczeniom w Wielkiej Brytanii z tytułu wykonywania umowy o pracę. W związku z powyższym prowadzona przez niego działalność gospodarcza była jedynym tytułem podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

W odwołaniu od tej decyzji, ubezpieczony wniósł o jej częściową zmianę, poprzez uznanie, iż w okresie od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r. podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w Wielkiej Brytanii. Wskazał, iż w okresie spornym wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę w firmach mających siedzibę na terenie Wielkiej Brytanii i tam były odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo w toku procesu, organ rentowy powoływał się na stwierdzenie przez właściwą brytyjską instytucję ubezpieczeniową braku podlegania przez odwołującego ustawodawstwu na terenie Wielkiej Brytanii.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołujący J. G. od roku 2000 prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w oparciu o wpis do ewidencji działalności. Początkowo była to wyłącznie działalność marketingowo – reklamowa, zaś od roku 2007 została rozszerzona również o szkolenie psów behawiorystów. W tej formie działalność ta była prowadzona jeszcze do roku 2009, kiedy to odwołujący wczesną wiosną tego roku, wyjechał do Wielkiej Brytanii w celu poszukiwania bardziej opłacalnego zatrudnienia. początkowo nie zawieszał ani nie likwidował tej działalności, bowiem nie był pewien co do powodzenia swoich planów w Wielkiej Brytanii. Początkowo w roku 2009 zatrudnił się w firmie (...) LTD, na stanowisku osoby doradzającej. Od 1 stycznia 2010r. zmienił pracodawcę i podjął zatrudnienie w (...) LTD na stanowisku doradcy behawioralnego przy treningu zwierząt towarzyszących. W tym czasie zamieszkiwał w mieszkaniu wynajmowanym przez jego pracodawcę. Niezależnie od powyższego uzyskiwał też dochody z tytułu praw autorskich w związku z wydaniem 3 książek, z tytułu licencji trenerskich oraz wynajmu tablicy reklamowej. W związku z powyższym zgłosił w roku 2012 zawieszenie prowadzenia działalności w Polsce, a następnie w roku 2013r. ją zlikwidował. W trakcie zatrudnienia w Wielkiej Brytanii jego pracodawcy zgłaszali go do ubezpieczeń społecznych.

W zakresie ustalenia właściwego ustawodawstwa w związku z wykonywaniem od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r. pracy najemnej na terenie Wielkiej Brytanii, (...) Oddział w Z. zwrócił się do właściwej brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej o zajęcie stanowiska w sprawie.

Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa – (...) pismem z dnia 18 czerwca 2014r. poinformowała, iż przeprowadzone przez tę instytucję postępowanie wyjaśniające wskazuje, iż J. G. w okresie od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r. nie przebywał ani nie pracował na terenie Wielkiej Brytanii. Nie można zatem traktować odwołującego jako pracownika najemnego w Wielkiej Brytanii, z tytułu jego zatrudnienia zarówno w (...) LTD, jak i w (...) LTD. w okresie od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r. Tym samym brak jest możliwości wystawienia dla niego za ten okres, przez brytyjską instytucję właściwą, poświadczenia A1. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa dodała również, iż decyzja taka została podjęta, bowiem za pomocą kontroli nie można było wykazać realnego wykonywania przez ubezpieczonego pracy, na rzecz tych pracodawców. Dodatkowo wskazano, że brak również możliwości potwierdzenia faktycznego prowadzenia działalności przez te firmy, bowiem adresy przez nie wskazane są adresami tzw. biura wirtualnego, pod którym jest zarejestrowanych wiele firm, nie mających tam faktycznej siedziby.

Odwołujący natomiast nie dostarczył formularza A1 ustalającego, za okres od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r., jako właściwe ustawodawstwo w zakresie podlegania ubezpieczeniu brytyjskiemu, zarówno przed organem rentowy, jak i w toku procesu.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie zeznań świadka M. K. i wyjaśnień odwołującego złożonych w sprawie toczącej się przed. tutejszym sądem sygn. VIII U 1178/15 oraz dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego dołączonych do akt sprawy i dokumentów przedłożonych przez strony w toku procesu.

Zebrane dowody Sąd uznał za wystarczające i mogące być podstawą ustaleń faktycznych oraz rozstrzygnięcia.

Strony nie zgłosiły dalszych wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że wbrew odmiennemu stanowisku organu rentowego, zaprezentowanemu w odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 25 maja 2015r. w sprawie zawisłej w tutęjszym Sądzie pod sygn. VIII U 1178/15 o podstawę wymiaru składek, iż wcześniejsza decyzja tego organu z dnia 9 kwietnia 2015r jest prawomocna, wobec jej niezaskarżenia, Sąd stwierdził, że decyzja ta nie uprawomocniła się. Sąd uznał, że ubezpieczony prawidłowo zaskarżył decyzję z dnia 9 kwietnia 2015r. odwołaniem z dnia 11 maja 2015r., sporządzonym i nadanym do organu rentowego przesyłką poleconą z dnia 15 maja 2015r. przez jego pełnomocnika ustanowionego w postępowaniu przed organem rentowym, (...) sp. z o.o. w G..

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy odwołujący J. G. okresie od dnia 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej według przepisów ustawodawstwa polskiego, czy też w tym okresie podlegał w zakresie zabezpieczenia społecznego ustawodawstwu Wielkiej Brytanii.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym reguluje ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 963 ze zm.).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, zaś stosownie do treści art. 12 tej ustawy również do ubezpieczenia wypadkowego.

Przymus ubezpieczenia w myśl art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej.

Obowiązek ubezpieczenia zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy trwa od dnia rozpoczęcia działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust. 3).

Natomiast po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Po myśli art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

Na wstępie rozważań należy stwierdzić, że jednym z podstawowych i kardynalnych praw konstytuujących istnienia Unii Europejskiej jest określone w art. 39 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską z dnia 25 marca 1957r. (tekst jednolity Dz. Urz. WE C z dnia 24 grudnia 2002r. nr 325), prawo swobodnego przepływu osób, w tym pracowników. Zapewnia ono swobodę przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty. Prawa pracowników w zakresie zabezpieczenia społecznego konkretyzują przepisy rozporządzenia Rady, wydanego w oparciu o normę kompetencyjną, ustanowioną w treści art. 42 Traktatu, tj. Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE z 30.04.2004r. Nr L 166/1 ze zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nr (Dz. U. UE z 30.10.2009r. Nr L 284/1 ze zm.).

Po myśli art. 11 ust 1 i ust 2 pkt a rozporządzenia WE Nr 883/2004 osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego. Ustawodawstwo takie określane jest zgodnie z przepisami niniejszego tytułu, osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia WE nr 883/2004 osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeżeli wykonuje taką pracę w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określoneemu zgodnie z przepisami ust. 1.

Nadto po myśli art. 16 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nr (Dz. U. UE z 30.10.2009r. Nr L 284/1 ze zm.) osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania. Natomiast według procedury zawartej w art. 16 ust. 2 rozporządzenia 987/2009, wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 na wniosek zainteresowanego lub pracodawcy instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego, poświadczają, że to ustawodawstwo ma zastosowanie, oraz w stosownych przypadkach wskazuje, jak długo i na jakich warunkach ma ono zastosowanie.

Regułą jest podleganie przez pracownika ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego. Wynika to wprost z treści art. 11 ust 1 i ust 2 pkt a rozporządzenia WE Nr 883/2004. Widać zatem, iż niezwykle doniosłe znaczenie – zarówno dla płatnika składek, ale także i dla pracownika – ma fakt prawidłowego określenia właściwego ustawodawstwa w sferze zabezpieczenia społecznego.

Na osobach objętych art. 13 rozporządzeniem nr 883/2004 w związku z treścią jego art. 13 ust. 5 spoczywają obowiązki informacyjne, których wykonanie może mieć znaczenie dla nabycia i realizacji prawa do określonych świadczeń.

Procedura dotycząca stosowania art. 13 została określona w art. 16 rozporządzenia wykonawczego. Osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania (ust. 1). Wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu (ust. 2). Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii (ust. 3).

W przypadku, gdy z uwagi na brak pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa niezbędne jest nawiązanie kontaktów przez instytucje lub władze dwóch lub więcej państw członkowskich, na wniosek jednej lub więcej instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich lub na wniosek samych właściwych władz ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego jest określane na mocy

wspólnego porozumienia, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego (ust. 4). W przypadku rozbieżności opinii między zainteresowanymi instytucjami lub właściwymi władzami państwa te starają się dojść do porozumienia, a zastosowanie ma art. 6 rozporządzenia wykonawczego (ust. 4).

Instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo zostało tymczasowo lub ostatecznie określone jako mające zastosowanie, niezwłocznie informuje o tym zainteresowanego (ust. 5). Jeżeli natomiast zainteresowany nie dostarczy informacji, o których mowa w ust. 1, komentowany artykuł stosuje się z inicjatywy instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania, gdy tylko instytucja ta zapozna się z sytuacją tej osoby, np. za pośrednictwem innej instytucji zainteresowanej (ust. 6).

Szczegółowe kwestie dotyczące zasad stosowania procedury dialogu i koncyliacji zostały ujęte w decyzji nr (...) z dnia 12 czerwca 2009r. w sprawie ustanowienia procedury dialogu i koncyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielania świadczeń na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 (Dz. Urz. UE C 106 z 24.04.2010, s. 1–4).

Dokumentem potwierdzającym podleganie ustawodawstwu danego państwa jest „zaświadczenie o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” wydane na formularzu A1.

W celu uzyskania tego zaświadczenia należy zwrócić się z wnioskiem do właściwej instytucji, która poświadczy, w jakim okresie i na jakiej podstawie ma zastosowanie dane ustawodawstwo.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznania niniejszej sprawy podkreślić należy, iż w sprawie tej art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 nie znajdzie zastosowania, bowiem w okresie spornym nie zachodzi, w przypadku odwołującego, konkurencja tytułów do podlegania ubezpieczeniom: z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie Polski (praca na własny rachunek) oraz pracy na podstawie umowy o pracę na terenie Wielkiej Brytanii (praca najemna w rozumieniu przepisów ww. Rozporządzenia). Jak wynika bowiem z pisma właściwej brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej - H. R. & C. z dnia 18 czerwca 2014r. uznała ona, iż J. G. w okresie od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r. nie przebywał ani nie pracował na terenie Wielkiej Brytanii. Tym samym nie można go traktować jako pracownika najemnego w Wielkiej Brytanii, z tytułu jego zatrudnienia w (...) LTD, jak i w (...) LTD. w okresie od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r.

Nadto odwołujący nie przedstawił formularza A1 ustalającego dla niego przed dniem 1 marca 2009r. jako właściwego ustawodawstwa w zakresie podlegania ubezpieczeniu w Wielkiej Brytanii.

W takiej sytuacji słusznie organ rentowy przyjął, iż odwołujący od 1 marca 2009r. do 28 lutego 2013r. podlega ustawodawstwu polskiemu, gdyż brak jest podstaw do ustalenia jakiegokolwiek innego ustawodawstwa i w konsekwencji tego prawidłowo w decyzji zaskarżonej stwierdził, iż odwołujący jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, zgodnie z ustawodawstwem polskim.

Sąd zwraca uwagę, iż zgodnie z treścią cytowanych wyżej przepisów wspólnotowych podstawą do objęcia ubezpieczonego systemem zabezpieczenia społecznego innego państwa członkowskiego jest stanowisko właściwej instytucji ubezpieczeniowej tego państwa. Instytucja ta bada, czy spełnione są warunki do objęcia wnioskodawcy systemem zabezpieczenia społecznego danego kraju.

Należy również podkreślić, że polska instytucja ubezpieczeniowa tj. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ani też sądy nie mają kompetencji do badania istnienia stosunku pracy, stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim Unii.

Takie stanowisko potwierdził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 9 stycznia 2014r. I UK 275/13, wskazując, że organ ubezpieczeń społecznych miejsca zamieszkania ubezpieczonego nie ma kompetencji do

oceny zaistnienia stosunku ubezpieczenia w sensie prawnym (na terenie państwa członkowskiego Unii). Ocena ta może nastąpić wyłącznie na podstawie wskazanych przez normę kolizyjną przepisów miejsca świadczenia pracy i mogła być dokonana tylko przez organ władny te przepisy stosować. Ze względu na różnice między ustawodawstwami krajowymi co do określenia przedmiotu ubezpieczenia społecznego wprowadzono zasadę, że uwzględnianie okoliczności lub wydarzeń mających miejsce w jednym państwie członkowskim nie może w żaden sposób sprawiać, że właściwym dla nich stanie się inne państwo ani że będzie się do nich stosować jego ustawodawstwo (pkt 11 preambuły rozporządzenia nr 883/2004). Określenie ustawodawstwa właściwego wskazującego na instytucję miejsca świadczenia pracy najemnej wyłącza ocenę przez instytucję miejsca zamieszkania, czy stosunek prawny będący podstawą objęcia ubezpieczeniem społecznym w kraju świadczenia pracy jest ważny według prawa miejsca zamieszkania ubezpieczonego. Sąd Najwyższy wskazał, że w razie wątpliwości co do określenia ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego, czyli niepewności co do tego, czy osoba wnosząca o ustalenie prawa właściwego jest objęta systemem zabezpieczenia społecznego w więcej niż jednym państwie członkowskim, instytucja miejsca zamieszkania wnioskodawcy nie może sama rozstrzygać, lecz musi dostosować się do trybu rozwiązywania sporów co do ustalenia ustawodawstwa właściwego wskazanego w szczególności w art. 6, 15 oraz 16 rozporządzenia nr 987/2009, które nakazują zwrócić się - w przypadku istnienia wątpliwości bądź rozbieżności - do instytucji innego państwa członkowskiego. Instytucje niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe. Przekazywanie tych danych odbywa się bezpośrednio pomiędzy samymi instytucjami lub za pośrednictwem instytucji łącznikowych. Zastosowanie znajduje również decyzja Nr (...) Komisji Administracyjnej w sprawie ustanowienia procedury dialogu i koncyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielania świadczeń na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 (Dz.U. UE C 106 z 24 kwietnia 2010r.). Sąd Najwyższy wskazał, że w sprawie, w której przedmiotem sporu jest zastosowanie art. 13 rozporządzenia nr 883/2004, a wyrażona w nim norma kolizyjna jasno wskazuje na państwo ubezpieczenia społecznego, niedopuszczalne jest rozstrzygnięcie przez polski organ rentowy w decyzji o istnieniu stosunku prawnego wskazywanego jako tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie. Sąd Najwyższy wskazał, że również sądy orzekające nie mają uprawnienia w zakresie badania istnienia stosunku pracy stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim Unii.

Sąd orzekający podziela pogląd wyrażony w powyższym orzeczeniu Sądu Najwyższego jak również w uzasadnieniu wyroku tego Sądu z dnia 21 stycznia 2016r., zapadłego w sprawie III UK 61/15, gdzie wskazano, że w przypadku uzasadnionych podejrzeń dotyczących zgodności z prawdą przedłożonych umów o pracę, Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do żądania niezwłocznego nadesłania przez wnioskodawcę dokumentów dotyczących rzeczywistego pobytu i pracy w innym kraju. Osoba, która rzeczywiście taką pracę wykonuje nie będzie miała żadnych problemów z nadesłaniem na przykład kopii umowy najmu mieszkania za granicą, albo biletów autokarowych lub lotniczych, choćby z ostatniego miesiąca. Wówczas polski organ ubezpieczeniowy powinien w ciągu kilku dni wydać pozytywną dla wnioskodawcy decyzję tymczasową w kwestii właściwego ustawodawstwa.

W przypadku jednak niedających się usunąć wątpliwości, dotyczących również uzasadnionych wcześniejszymi informacjami dotyczącymi pracodawcy, konieczne jest zwrócenie się do instytucji ubezpieczeniowej innego państwa w przedstawionym wyżej trybie i wydanie decyzji tymczasowej.

Nie ma zatem racji ubezpieczony kwestionując uprawnienia ZUS do badania zasadności jego twierdzeń w zakresie wykonywania pracy najemnej poza granicami Polski. Natomiast skutkiem powyższego uprawnienia polskiego organu rentowego, jest również prawo polskiego sądu do badania powyższych okoliczności, w trybie badania zasadności podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku i odwołanie oddalił.

(-) SSO Mariola Szmajdych